

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Č.j. MV-82113-1/PO-VZ-2010

Kódové označení: MAN

Počet listů: 28

Manipulace se zvířaty při mimořádných událostech

Obsah

1.	Charakteristika vzdělávacího programu	3
2.	Cíle vzdělávání vzdělávacího programu	3
3.	Kompetence absolventa	3
4.	Časová dotace	3
5.	Podmínky pro zařazení	4
6.	Materiální zajištění studujících	4
7.	Ukončení vzdělávacího programu	5
8.	Učební osnovy vzdělávacího programu	6
	1 - Organizační záležitosti, úvod k dané problematice	7
	2 - Obecné zásady taktiky zásahu při organizování s přítomností zvířat	9
	3 - Předpisy na ochranu zvířat	11
	4 - Bezpečnost práce při zacházení se zvířaty	13
	5 - Obecné zásady etologie	15
	6 - První pomoc pro zvířata, usmrcování zvířat při mimořádných událostech	17
	7 - Přenosné choroby zvířat a opatření proti jejich přenosu	19
	8 - Technologické systémy a stáje pro zvířata	21
	9 - Převážení zvířat	23
	10 - Jednotlivé druhy zvířat	25
	11 - Závěrečný souhrn	27

1. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program „Manipulace se zvířaty při mimořádných událostech“ je určen pro příslušníky HZS ČR. Jedná se o přípravu příslušníků na činnosti ve vztahu k zásahové činnosti jednotek PO (viz Bojový řád jednotek PO - metodické listy č. 20 kapitoly N a č. 28 kapitoly P), kdy dochází k záchraně nebo evakuaci zvířat.

2. Cíle vzdělávání vzdělávacího programu

Absolvent se dovede orientovat v právních předpisech upravujících ochranu zvířat ve vztahu k zásahové činnosti jednotek PO, zná základní metody a způsoby záchrany různých druhů zvířat a manipulace se zvířaty s přihlédnutím na etologii a biologické údaje převažujících druhů. Je schopen problematiku objasnit v rámci pravidelné odborné přípravy příslušníků ve své jednotce a je schopen řídit zásah nebo poradit veliteli zásahu v uvedené oblasti.

3. Kompetence absolventa

Ve vzdělávacím programu Manipulace se zvířaty při mimořádných událostech absolvent získává zejména tyto odborné profesní kompetence:

- orientuje se v problematice vztahu člověk zvíře z hlediska historie, současnosti, zahraničí,
- zná obecné zásady taktiky zásahu při organizování zásahu s přítomností zvířat,
- je seznámen s vybranými ustanoveními právních předpisů na ochranu zvířat,
- má základní znalosti bezpečnosti práce při zacházení se zvířaty,
- zná obecné základy etologie a biologické údaje převažujících druhů hospodářských zvířat u nás,
- zná první pomoc pro zvířata a obecnou problematiku použití usmrcování zvířat při mimořádných událostech,
- je seznámen s principy přenosných chorob zvířat a opatření proti jejich přenosu na člověka,
- je seznámen s technologickými systémy, stáji pro zvířata, nebezpečím použitých technologií ustájení a chovu,
- má základní informace o přepravě zvířat a o zásadách při jejich transportu.

4. Časová dotace

Předmět	Počet hodin
Organizační záležitosti, úvod k dané problematice	1
Obecné zásady taktiky zásahu při organizování s přítomností zvířat	2
Předpisy na ochranu zvířat	1
Bezpečnost práce při zacházení se zvířaty	2
Obecné základy etologie	2
První pomoc pro zvířata, usmrcování zvířat při mimořádných událostech	1
Přenosné choroby zvířat a opatření proti jejich přenosu	2
Technologické systémy a stáje pro zvířata	1

/pokračování tabulky/

Předmět	Počet hodin
Přeprava zvířat	1
Jednotlivé druhy zvířat	
- Skot, koně	5
- Prasata, ovce, kozy	5
- Drůbež, králíci	3,5
- Psi, kočky, kožešinová zvířata	3
- Volně žijící zvířata a ZOO zvířata	4,5
- Terarijní zvířata	3
Závěrečný souhrn	2
Závěrečný test	1
Rezerva ředitele vzdělávacího zařízení	
CELKEM	40 hodin

V pravomoci ředitele vzdělávacího zařízení je možnost úpravy obsahu učiva do 10 % rozsahu.

Pozn.: 1 hodina = 1 vyučovací hodina v rozsahu 45 minut.

5. Podmínky pro zařazení

Vzdělávací program je určen pro příslušníky HZS ČR s odbornou způsobilostí danou vzdělávacím programem taktické řízení a vyšším a vykonávajícím službu v jednotce HZS kraje.

6. Materiální zajištění studujících

Studující vzdělávacího programu musí mít u sebe doklady a vybavení pro účely výuky a pobytu ve vzdělávacím zařízení a musí být vybaven naturálními náležitostmi následovně:

6.1. Doklady

- osvědčení o absolvování kurzu nástupní odborný výcvik nebo taktické řízení I a případně i vyšší v oblasti výkonu služby jednotek PO a IZS,
- osobní doklady,
- služební průkaz,
- průkaz pojištění,
- potvrzení o zdravotní způsobilosti k vykonání vzdělávacího programu.

6.2. Vybavení pro účely výuky

- sešity,
- psací a kreslicí potřeby.

6.3. Naturální náležitosti

- pracovní stejnokroj II s čepicí,
- trička šedá,
- hasičská přilba, zásahové rukavice, zásahový oděv, zásahová obuv,
- pracovní rukavice.

Vzdělávací zařízení může vyžadovat popřípadě i další náležitosti, které budou uvedeny v povolání do vzdělávacího programu.

7. Ukončení vzdělávacího programu

Ukončení vzdělávacího programu Manipulace se zvířaty při mimořádných událostech se provádí formou závěrečného testu.

Závěrečná zkouška se koná před zkušební komisí jmenovanou ředitelem vzdělávacího zařízení.

7.1. Závěrečná zkouška vzdělávacího programu

Závěrečná zkouška je prováděna formou písemného testu, který obsahuje 24 otázek, hodnocených jedním bodem.

Studující odpovídá na otázky tak, že z nabídky možných odpovědí u každé otázky zvolí odpověď, kterou považuje za správnou.

Výkon studující/-ho je při závěrečné zkoušce hodnocen výrokem prospěl/-a, pokud v testu získal/-a minimálně 19 bodů.

Učební osnovy

Vysvětlivky

- U** - učebna
- T** - teorie
- P** - praktická cvičení
- Pu** - praktická ukázka

1 - Organizační záležitosti, úvod k dané problematice

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

1

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Organizační záležitosti, úvod k dané problematice je koncipován tak, aby studující získal/-a úvodní informace z problematiky oblasti z manipulace se zvířaty při mimořádných událostech.

Absolvent předmětu Organizační záležitosti, úvod k dané problematice

- je seznámen s denním řádem vzdělávacího zařízení, ve kterém se vzdělávací program koná,
- je seznámen s úvodem k dané problematice z hlediska historického přehledu až po současnou aktuální problematiku a zahraniční zkušenosti.

1 - Organizační záležitosti, úvod k dané problematice

Předmět: 1 Organizační záležitosti, úvod k dané problematice Počet hodin: 1					
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
1.1.	1	U	T	Denní řád vzdělávacího zařízení	
1.2.		U	T	Vztah člověk, zvíře, historický přehled, současná aktuální problematika, informace o zahraničních zkušenostech, zabezpečení problematiky v zemích EU apod.	

2 – Obecné zásady taktiky zásahu při organizování s přítomností zvířat

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

2

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Obecné zásady taktiky zásahu při organizování s přítomností zvířat je koncipován tak, aby studující získal/-a znalosti z oblasti taktiky zásahu při organizování s přítomností zvířat.

Absolvent předmětu Obecné zásady taktiky zásahu při organizování s přítomností zvířat

- je seznámen s předpisy souvisejícími s taktikou zásahu při organizování s přítomností zvířat,
- ovládá postupy a hlavní úkoly jednotek PO při záchraně zvířat, principy záchrany zvířat a směry nasazení jednotek PO,
- zná specializované základní materiálně technické vybavení jednotky,
- orientuje se v součinnosti IZS a součinnosti s orgány státní správy při zajištění zvířat,
- má znalosti o dokumentaci zásahu.

Předmět: 2 Obecné zásady taktiky zásahu při organizování s přítomností zvířat					Počet hodin: 2
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
2.1.	0,5	U	T	Související přepisy	
2.2.	1	U	T	Hlavní úkoly jednotky PO při záchraně zvířat, princip záchrany zvířat, směry nasazení jednotek, specializované základní materiálně technické vybavení jednotky, součinnost v IZS a součinnost s orgány státní správy při zajištění zvířat.	
2.3.	0,5	U	T	Dokumentace o zásahu	

3 – Předpisy na ochranu zvířat

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

1

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Předpisy na ochranu zvířat je koncipován tak, aby studující získal/-a znalosti z oblasti právních předpisů na ochranu zvířat.

Absolvent předmětu Předpisy na ochranu zvířat

- je seznámen s historickým přehledem týkajícím se předpisů na ochranu zvířat,
- je seznámen s vybranými ustanoveními právních předpisů na ochranu zvířat v ČR.

Téma číslo		Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
3.1.		0,5	U	T	Historický přehled	
3.2.		0,5	U	T	Předpisy na ochranu zvířat v ČR <ul style="list-style-type: none"> - zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, - zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, - zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, - informace o předpisech (základních Evropských dohodách) Rady Evropy. 	

4 – Bezpečnost práce při zacházení se zvířaty

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

2

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Bezpečnost práce při zacházení se zvířaty je koncipován tak, aby studující získal/-a znalosti z oblasti bezpečnosti práce při zacházení se zvířaty, jejich péči o ně a informace o ochranných pomůckách při zacházení se zvířaty.

Absolvent předmětu Bezpečnost práce při zacházení se zvířaty

- je seznámen s předpisy souvisejícími s bezpečností práce při zacházení se zvířaty,
- orientuje se v problematice zacházení se zvířaty ve vztahu člověk zvíře,
- je seznámen se zásadami péče o zvířata,
- zná obecné zásady při zacházení se zvířaty a s tím související ochranné pomůcky,

Předmět: 4 Bezpečnost práce při zacházení se zvířaty Počet hodin: 2					
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
4.1.	0,5	U	T	Související předpisy	
4.2.	0,5	U	T	Vztah člověk a zvíře – zacházení se zvířaty	
4.3.	0,5	U	T	Záchrana zvířat – zásady péče o zvířata	
4.4.	0,5	U	T	Obecné zásady zacházení se zvířaty – ochranné pomůcky	

5 - Obecné základy etologie

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

2

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Obecné základy etologie seznámí studujícího s chováním zvířat, jejich obrannou reakcí a vlivem mimořádných událostí na jejich chování.

Absolvent předmětu Obecné základy etologie

- je seznámen s chováním zvířat a jejich základními druhovými rozdíly,
- je seznámen s obrannými reakcemi zvířat a vlivem domestikace na jejich chování,
- zná vliv mimořádných událostí na chování zvířat.

Předmět: 5 Obecné základy etologie Počet hodin: 2					
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
5.1.	2	U	T	Chování zvířat, fyziologické chování zvířat – základní druhové rozdíly	
5.2.		U	T	Obranné reakce zvířat, vlivy domestikace na chování zvířat	
5.3.		U	T	Vliv mimořádných situací na chování zvířat – význam zátěže – stresu zvířat v mimořádných situacích	

6 – První pomoc pro zvířata, usmrcování zvířat při mimořádných událostech

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

1

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět První pomoc pro zvířata, usmrcování zvířat při mimořádných událostech seznámí studujícího se zásadami první pomoci zejména, které lze v celé šíři uplatnit pouze při záchraně jednotlivých kusů a především u malých zvířat.

Absolvent předmětu První pomoc pro zvířata, usmrcování zvířat při mimořádných událostech

- zná zásady první pomoci,
- má základní informace o usmrcování zvířat při mimořádných událostech.

Předmět: 6 První pomoc pro zvířata, usmrcování zvířat při mimořádných událostech Počet hodin: 1					
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
6.1.	0,5	U	T	Zásady první pomoci - zhroucení a šok, - nehody, resuscitace, dávení a cizí předměty, - otravy, vnější poranění, o vazování ran, - popáleniny a další poranění ostatní mimořádné příhody,	
6.2.	0,5	U	T	Usmrcování zvířat	

7 – Přenosné choroby zvířat a opatření proti jejich přenosu

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

2

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Přenosné choroby zvířat a opatření proti jejich přenosu je seznámit studujícího se základními riziky pro zdraví člověka, ochrannými veterinárními opatřeními proti přenosu nálezů zvířat a zásahy při vyhlášení mimořádných veterinárních opatřeních.

Absolvent předmětu Přenosné choroby zvířat a opatření proti jejich přenosu

- zná rizika pro zdraví člověka,
- má základní informace o ochranných veterinárních opatřeních proti přenosu nálezů zvířat,
- je seznámen se zásahy při vyhlášení mimořádných veterinárních opatřeních.

Předmět: 7 Přenosné choroby zvířat a opatření proti jejich přenosu					Počet hodin: 2
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
7.1.	2	U	T	Rizika pro zdraví člověka (zoonózy), ochranná veterinární opatření proti přenosu nákaz zvířat, zásahy při vyhlášení mimořádných veterinárních opatřeních	

8 – Technologické systémy a stáje pro zvířata

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

1

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Technologické systémy a stáje pro zvířata je seznámit studujícího se základními předpisy souvisejícími s technickými systémy a stájemi pro zvířata, včetně rozdělení stájí, preventivních požadavků na bezpečnost staveb a rizik technologických systémů při mimořádných událostech.

Absolvent předmětu Technologické systémy a stáje pro zvířata

- je seznámen s předpisy souvisejícími s technologickými systémy a stájemi pro zvířata,
- orientuje se v problematice rozdělení stájí dle druhů zvířat,
- má základní informace o preventivních požadavcích na bezpečnost staveb a technologií,
- je seznámen s technologickými systémy a jejich riziky při mimořádných událostech.

Předmět: 8 Technologické systémy a stáje pro zvířata Počet hodin: 1					
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
8.1.	1	U	T	Související předpisy	
8.2.		U	T	Rozdělení stájí podle umístění, konstrukce a určení pro různé druhy zvířat	
8.3.		U	T	Preventivní požadavky na bezpečnost staveb a technologií	
8.4.		U	T	Technologické systémy a jejich rizika při mimořádných událostech	

9 – Přeprava zvířat

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

1

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Přeprava zvířat je seznámit studujícího se základními předpisy souvisejícími s přepravou zvířat. Dále s přípravou transportu, nakládáním a vkládáním zvířat a přepravou zvířat při mimořádných událostech.

Absolvent předmětu Přeprava zvířat

- seznámen s předpisy souvisejícími s přepravou zvířat,
- orientuje se v problematice přípravy transportu, nakládání a vykládání zvířat,
- má základní informace o přepravě zvířat za mimořádných podmínek.

Předmět: 9 Přeprava zvířat Počet hodin: 1					
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
9.1.	1	U	T	Související předpisy	
9.2.		U	T	Příprava transportu – vhodné dopravní prostředky, použití mimořádných prostředků (přepravní čluny apod.)	
9.3.		U	T	Nakládání a vykládání zvířat	
9.4.		U	T	Přeprava zvířat za mimořádných podmínek	

10 – Jednotlivé druhy zvířat

Počet vyučovacíh hodin v předmětu:

24

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Jednotlivé druhy zvířat je seznámit studujícího se základními biologickými údaji, etologií, zacházením se zvířaty, nebezpečím použitých technologií a zásad při transportu dle jednotlivých druhů zvířat.

Absolvent předmětu Jednotlivé druhy zvířat

- je seznámen se základními biologickými údaji jednotlivých druhů zvířat.
- je seznámen s etologií a zacházením se zvířaty dle jednotlivých druhů zvířat,
- je seznámen se základními s nebezpečím použitých technologií a zásad při transportu dle jednotlivých druhů zvířat.

Předmět: 10		Jednotlivé druhy zvířat		Počet hodin:	24
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
10.1.	2 3	U U	T P	Skot, koně - základní biologické údaje, etologie, zacházení se zvířaty, nebezpečí použitých technologií při transportu	
10.2.	2 3	U U	T P	Prasata, ovce, kozy - základní biologické údaje, etologie, zacházení se zvířaty, nebezpečí použitých technologií, zásady při transportu.	
10.3.	1,5 2	U U	T P	Drůbež, králíci - základní biologické údaje, etologie, zacházení se zvířaty, nebezpečí použitých technologií, zásady při transportu.	
10.4.	1 2	U U	T P	Psi, kočky, kožešinová zvířata - základní biologické údaje, etologie, zacházení se zvířaty, nebezpečí použitých technologií, zásady při transportu.	
10.5.	1,5 3	U U	T Pu	Volně žijící zvířata a ZOO zvířata - základní biologické údaje, etologie, zacházení se zvířaty, nebezpečí použitých technologií, zásady při transportu.	
10.6.	1 2	U U	T Pu	Terarijní zvířata - základní biologické údaje, etologie, zacházení se zvířaty, nebezpečí použitých technologií, zásady při transportu.	

11 – Závěrečný souhrn

Počet vyučovacích hodin v předmětu:

2

Pojetí vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Závěrečný souhrn je, aby si studující zopakoval a prohloubil znalosti získané v průběhu předcházejících vyučovacích předmětů.

Absolvent předmětu Závěrečný souhrn

- orientuje se v problematice vztahu člověk zvíře z hlediska historie, současnosti, zahraničí,
- zná obecné zásady taktiky zásahu při organizování zásahu s přítomností zvířat,
- je seznámen s vybranými ustanoveními právních předpisů na ochranu zvířat,
- má základní znalosti bezpečnosti práce při zacházení se zvířaty,
- zná obecné základy etologie a biologické údaje převažujících druhů hospodářských zvířat u nás,
- zná první pomoc pro zvířata a obecnou problematiku použití usmrcování zvířat při mimořádných událostech,
- je seznámen s principy přenosných chorob zvířat a opatření proti jejich přenosu na člověka,
- je seznámen s technologickými systémy, stáji pro zvířata, nebezpečím použitých technologií ustájení a chovu,
- má základní informace o přepravě zvířat a o zásadách při jejich transportu.

Předmět: 11 Závěrečný souhrn				Počet hodin: 2	
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky
11.1.	2	U	T	Opakovací seminář	